

АТАНАС ЗВЕЗДИНОВ

КОЙ СВЕТИ?

© Атанас Звездинов - автор, 1993
© Венелин Вълканов - художник, 1993
© ДАЛ СИАТ ООД

ISBN 954-8439-05-0

Атанас Звездинов

КОЙ СВЕТИ?

Художник Венелин Вълканов

ИКК „СЛАВИКА - РМ“

Печат: ДФ „Полиграфически комбинат“

Съдържание	
ЖАРКО СИЯНИЕ.....	9
ЗВЕЗДАТА.....	11
НА МАМА РЪЦЕТЕ.....	13
ВОДАТА.....	15
КОВАЧ.....	17
АЛБУМЪТ.....	19
КОТЛЕТО НА БАБА.....	21
ЗЕЛЕНИЯТ ВЯТЪР.....	23
ДОМ.....	25
ПОСЛЕДНИТЕ РОМАНТИЦИ.....	27
ТАЗИ ДУМА „ИСКАМ“.....	29
ДУМИЧКАТА „НАЙ“.....	31
ПОЛЕТ И СТЬПКА.....	33
ЦИГУЛКАТА.....	35
ДВЕ ПАЛТА.....	37
КЛАС И КЛАС.....	39
КНИГАТА.....	41
БЕЗСЪНИЕ.....	45
ЕЛХАТА.....	47
ВРЕМЕТО.....	49
ПЕСЕНТА НА ЗЛАТНОТО КЛЮЧЕ.....	51
СРЕБЪРНО СИЯНИЕ.....	53

АТАНАС ЗВЕЗДИНОВ

КОЙ СВЕТИ?

- вгледай се и размисли!

Дал Сиат

Кой свети?

Вълнувал ли те е този въпрос?

*Като голям човек вече ти имаш право
да си го зададеш.*

Да се замислиш над него.

И именно „кой свети“, не „какво свети“.

*Защото всяко нещо, което свети, сякаш е
одухотворен добър приятел.*

Кой свети?

Свети звездата. Но и ръцете на мама.

И водата. И дъждът. И денят, но и сънят.

И детството. И споменът. И книгата.

И Зеленият вятър. И училището. И моливчето.

И човешкият стремеж. И още колко неща...

Със сребристосинкаво сияние свети и те мами

Приказката. А навлезеш ли в нея, си припомняш,

че светят и: Красотата, Сърцето, Добрината,

Благодарността, Щедростта, Мъдростта,

Любознателността...

Ти веднага ще ме попиташ:

Защо свети всяко от тези неща?

Разтвори страниците!

Може би ще ти помогнат

да си отговориш:

ЖАРКО СИЯНИЕ

ЗВЕЗДАТА

Във стаята писателят е сам –
над книгата си бъдеща наведен.
Преди да мръкне, като птица, там
звездата от прозореца го гледа.

Разбрал ли е - докосне ли веднъж
звезда челото ти, сърцето трепва.
И пътят ти ще е един и същ,
защото вече ти звезда нашепва...

Уж седнал е, а пък върви без дъх –
със зверове и с хора разговаря
и върху листа, не по горски мъх
пътечка чудна пътя му повтаря.

По нея тичат слънце и дете
и приказка сега ще се отключи...
Звездата се вълнува и чете,
трепти и иска още да научи...

А щом писателят се умори
и щедър сън го в люлка залюлее,
тя вика бързо своите сестри
и тихо до разсъмване му пеят.

И сутрин, той отвори ли очи,
все там светлее сребърната птица –
Нашепва ли сега, или мълчи
Вечерница ли е, или Зорница...

*Кой още не заспива до късно вечерта?
Кой много рано преди да се събудим
загрижено подготвя нашия ден?
Кой свети с меката светлина
на всеотдайната обич,
със своето скромно присъствие –
неповторимо и незаменяемо:
НА МАМА РЪЦЕТЕ*

НА МАМА РЪЦЕТЕ

Какво ли не могат ръцете на мама?
Не само защото е мама голяма –
в тях някаква сила вълшебна е скрита,
каквато на слънцето имат лъчите.

Каквото докоснат на мама ръцете,
разцъфва под тях, без дори да е цвете.
Каквото не искат ръцете на мама,
така ще направят, че дим да ги няма.

Те болкща бързо и лесно лекуват –
те сякаш говорят и може би чуват.
Те винаги там са, където са нужни –
ръцете на мама - неспирни, задружни...

Ръцете на мама, със пръсти вълшебни.
Но колко ли пръсти за туй са потребни?
И никой не знае, и никой не пита –
на слънцето кой преброил е лъчите?

*Майчината обич е незаменима
като водата.*

*И водата като нея е едно непрестанно
преодоляване. Отъде ли не преминава тя:
на земята, под земята и над земята – като вода,
пара, сняг и лед - тя винаги се завръща,
за да задоволи жаждата ни
и чувството ни за красота.*

Без самата да знае -

с всичките си лица тя носи светлина.

Може би защото е начало на живота и тя:

ВОДАТА

ВОДАТА

Не е само лед водата
зиме, както ни се струва.
И не знае тя самата
колко чудно съществува:

Ту превръща се в дървета,
по стъклата разцъфтели,
в паячета - от небето
спуснали безброй дантели.

Има чудно наметало –
метне ли го върху нива,
всяко семенце заспало
напролет се буди живо.

Чаши има тя кристални,
във които ветровете
пият ехо. Наковални
има тя - сече монети.

Има сребърни бижута.
Не признава позлатени.
/Позлатят ли ги, нечуто
ще си тръгне тя без време./

Колко странна е водата –
щедра лете, щедра зиме...
И с това е най-богата,
че е все необходима.

*Водата свети. И когато се движи. И когато
блести неподвижна. Но нейният син Дъждът
ни радва със светлината на движението.
Той идва сякаш за да ни покаже
че животът е едно постоянно движение
И че където и да си затворен,
винаги има изход.
Но винаги трябва да се действа.
Като него - този странен
КОВАЧ*

КОВАЧ

Какво кове дъждът неуморимо
със чукчета безброй дене и в здрач?
И толкова ръце отде ли има?
Отде е сръчността на тоз ковач?

През есента кове той само злато,
сребро - през зимата. През пролетта –
опашката на зимата, която
е все от станиолени листа.

През лятото? Какво кове тогава,
когато като жар жита пламтят?
Желязо за каруци изковава,
за да препуска в облака гърмът.

Не знам какъв ковач е той защото
дали кове полезно и добре
не се усеща докато работи...
Разбира се едва... когато спре.

Кой свети?

*Понякога разбираме, че на душата ни е светло
от една справедливост.*

*И никога не може да свети несправедливост-
та*

*Може би затова всеки, според собствените си
разбирания,*

се стреми да я поправи.

За да му свети Справедливостта.

Като в

АЛБУМЪТ:

АЛБУМЪТ

Албум съм. И това ме дразни:
да имам сред листата празни.
Над пълните със снимки всеки
стои и им се радва. Нека
това за тях да е награда.
Но празните защо да страдат?
Онез да бъдат наградени,
че по-напред са наредени,
а тези докога да чакат
и тях да ги напусне мракът.
И... кой е за това виновен,
че не е бъдещето спомен!

Всеки знае,
че споменът е само от миналото.
И всеки, който има хубав спомен, е забелязал,
че той - хубавият спомен - може да свети.
И да топли.
Да ни дава сили за бъдещето.
Като споменът за
КОТЛЕТО НА БАБА.

КОТЛЕТО НА БАБА

С радост баба чаках
да запее песни,
щом котлето с мляко
над огъня блесне.
Слушах я захласнат,
възрастна нали е,
и за да порасна
от млякото пиех.
Чувствах това мляко
как във мен налива
като на юнака
кръв от самодива,
добрина в сърцето,
ум и сили пресни
това чудно мляко,
кипнало със песни.
Къркори котлето
в огъновата пазва
и като вития
пее и разказва:
Ту бръмчи вретено,
ту звънят камбани,
ту хайдути стенат
в турските зандани.
Ту левент по либе
крадешком поглежда,
боднат от стрелите
с лък - моминска вежда.
Ту в нощта свенлива
като теменужка

заиграват гриви
и пропуква пушка,
и небето-знаме
със сърма обшито –
пее песента на
хайдушко копито...
И сега ме вдигат
от съня ми често,
лумват във кръвта ми
тия чудни песни.
Почна ли да губя
пулса на сърцето,
търся да си пийна
мляко от котлето.

*И усещам и разбирам,
че тази светлина
иде, носена от
ЗЕЛЕНИЯТ ВЯТЪР:*

ЗЕЛЕНИЯТ ВЯТЪР

Във всички капиляри като в струни
звъниш, не спрял за миг поне,
и в мен препускат хиляди табуни
от буйни, волногривести коне,
донесли в своя бяг дъх на ливади,
на ручей размръзналия звън,
далече отзвучалите кавали,
които пак се връщат в моя сън,
звънът свенлив на менците ковани
на босоноги палави моми,
засветили с престилки пъстроткани
край дяланите каменни чешми...
Ти в мен преля топлика на зърната,
набъбнали в зелените бразди
и тая страшна сила на земята
разсъмнала, която ме роди.

Силата на земята най-добре се усеща от корена. И както няма дърво без корен, така няма и човек без род и родова памет. Всичко, което са направили тези преди нас, го носим в себе си - като наследство, като отговорност и като заряд. И тази родова пътека тръгва и се връща в родния дом. Защото той не е само моя или само твоя дом. Той е Нашия дом - Родината.

ДОМ

Той няма стъпала, ала от прага му
като от най-високото стъпало
се вижда всяка стъпка извървяна.
На крачка само е тревата-памет,
саван и пелена на любовта.
Вратата му е ласката на вятър,
която пее химн на радостта.
Прозорците му птици ги разтварят,
когато се издигат в синевата...
Във него няма маса, че не може
да сложим всички гозби върху нея.
И няма стол, че може да остане
от толкоз гости някой незачетен.
И няма съдове-пшеници и лозници,
във пазвите си носят хляб и песен,
и светят изобилните бостани –
с нектар наляни стомни от грънчар.
В дома ни няма люлка - песента е,
която ще закърми с памет всеки.
И няма покрив - знаме и крило на птица
закрила са му винаги били.
Такъв е той:
едно огнище само,
нетленно, като думи, слети с дело,
необяснимо съградено в нас.
И с всеки ден е все по-наш, защото
е дом от все по-нова
светлина.

И макар, че нашият дом е нашата крепост, той не е достатъчен за Мечтата, защото тя има криле. И ние не сме поселените романтици. Въпреки всичко. Стремехът да се опознаят нови светове ще живее по-силно и в тези след нас и поривът ще ги кара дйсе втурват напред и нагоре. (А и навътре в себе си - към непреходните човешки ценности.) Защото никога не са се свършили и няма да се свършат
ПОСЛЕДНИТЕ РОМАНТИЦИ.

ПОСЛЕДНИТЕ РОМАНТИЦИ

„В това време на техниката
ние ще сме последните романтици”
(из един разговор)

Сърцето на човека е вселена.
Юмруче е човешкото сърце,
пренесло неугасващото семе
на вярата, на пиринската цел,
на тази жажда - нещо да откриваш,
да страдаш и да пееш за любов...
И пътя Млечен вече покорило,
човешкото сърце ще търси нов.
А на Земята пак ще има рози.
Тук хората ще идват на море.
Ще ги обземат старите възторзи,
щом звездолетът в лайкучката спре.
Един младеж тогава тук ще кацне –
един далечен твой правнук,
ще легне на поляната прекрасна,
ще слуша трогнат всеки Земен звук...
И ти ще чуеш неговата песен...
А някъде, с един възторжен вик,
света със своето идване потресъл,
отново ще се ражда романтик...

*В такива мигове
не ти ли се е струвало понякога,
че целият свят е твой.
Че имаш, или можеш да имаш
всичко?
Без дори да си помислиш,
че светлината на всяко хубаво настроение
може внезапно да угасне,
ако човек не знае какво и колко иска.
Най-често трябва да ни свети
като сигнална лампа
ТАЗИ ДУМА „ИСКАМ“.*

ТАЗИ ДУМА „ИСКАМ“

Тази дума „искам“ е магаре.
Може тя каручката да тегли,
може бързите да изпревари,
може да не ще, ако сте рекли.

И ще свърши работа чудесна –
своите задължения тя знае.
Ала лесно - много, много лесно
може всекиго да изиграе.

Щом не сложиш правилно самара,
щом я претовариш ненаситно,
тя - добрата думичка – магаре
може и да хвърли и да ритне...

Ех, ще свърши работа чудесна,
/своите задължения тя знае/,
но решиш ли, че я яздиш лесно,
непременно ще те изиграе.

Светът непрестанно разтваря пред нас
все нови и нови врати -
разкрива ни нови тайни.
И всеки ден като светулка
ту трепва, ту загасва думичката „НАЙ”.
Днес тя светва над едно, утре - над друго,
защото познанието ни за нещата се мени.
Ежеминутно тя приляга на различни неща
и сякаш ни изпитва колко знаем.
Кой по-често става смешен: ние или
ДУМИЧКАТА „НАЙ”.

ДУМИЧКАТА „НАЙ”

Думичката „най” е най-нещастна.
Който я употребява често
не че мисли, че е най-прекрасна,
а не знае как да я замести.

Ако тя не означава точно
той което искал е да каже,
става смешна мигом, и започва
да е най-съмнителната даже.

А пък който знаетколко струва,
много рядко я употребява –
от ръстта ѝ сякаш се страхува.
Как да се зарадва тя тогава?

Човекът винаги се е опитвал
да прави постигнатото трайно.
Кое свети - трайното или нетрайното?
И кое е трайно и кое - нетрайно?
Дали звуците или буквите,
ПОЛЕТЪТ ИЛИ СТЬПКАТА:

ПОЛЕТ И СТЬПКА

Звуците на птички –
те летят и пеят.
Със криле различни
всяка се гордее.

Те летят... Но кратко –
толкова нетрайни,
че споделят рядко
всичките си тайни.

Ала щом понечат
да пристъпят кротко,
те си имат вече
собствена походка.

Стъпка всяка има –
и все нея чуква.
Казва се по име:
„нота" или „буква".

Може би не всеки знае,
че цигулката има душа-душичка.
Това е малка пръчица, изправена в нея,
без която е невъзможно да свири.
Душичката събира и излъчва вярно и красиво
музиката, изтръгната от цигулката.
„Кой свети без сърце“ сякаш ни казва
ЦИГУЛКАТА:

ЦИГУЛКАТА

- Какво ли грижливо заключва
цигулката с четири ключа?

Навярно е скрито имане
и иска то там да остане?

- Имане е скрила, така е,
но щом е имане тя знае:

Не бива да има имане,
което все там да остане.

Душичката тъй я подучва,
затуй тя с лъка го отключва.

*Така е в живота, че често едно искаш,
а друго става. Тогава?*

Трябва ли да помръкне надеждата?

*Нали всъщност надеждата,
че нещата ще се променят
е светлината на утрешния
и на всеки утрешен ден?*

Може би това знаят и тези

ДВЕ ПАЛТА:

ДВЕ ПАЛТА

Две палта на закачалка
разиграли разигралка:
Първото, дошло от вълн,
си мечтаело за сън;
второто висяло кротко,
готвело се за разходка.
Ала както често става,
случило се и тогава:
Първото излязло пак,
второто... висяло чак
докато го прекроили.
После... ролите сменили.

*Всички отговарят пред Слънцето.
Само то има право да изпитва всички,
защото само то излъчва за всеки
светлината на живота.
И зрънцето показва своята зрялост
или като се превърне в хляб,
или като /отново посято в земята/ премине
ОТ КЛАС В КЛАС:*

КЛАС И КЛАС

Зрънцата в житен клас са подредени
подобно нас по чинове зелени –
едно след друго в правилни редици.
Ще кажеш, че същински ученици.
И всяко зрънце все стои така –
пред слънцето със вдигната ръка.
Изпитва ли ги, и дали е трудно,
не зная. Ала друго ми е чудно –
не мога него да повярвам аз:
как ще преминат те от клас във клас?

С всеотдайната и всеобхватна
светлина на Слънцето
сякаш може да се сравни само Книгата.
Но докато Слънцето излъчва животворната си
светлина, защото е звезда,
Книгата я отдава, защото е побрала
огромния човешки опит от мисли и чувства.
Затова ли най-човешката, най-трайната
светлина е на
КНИГАТА:

КНИГАТА

В деня не се побира светлината
и през звездите нощем се процежда.
Човекът в тясна орбита се мятя
побрал за цялата Вселена нежност.

С ухото всички звуци не търсете.
Очите хоризонта не прелитат.
Единствен мирис има всяко цвете.
Пчелата носи мед - напълва пита.

Сърцето също има си предели
подобно всичко живо и неживо –
ако любов във него се засели,
омразата тогава си отива.

Не помни бреговете океанът,
за творчество един живот не стига.
Аз искам битието да обхвана...
И всичко се побира само в книгата.

*Животът не се измисля.
Животът се живее, за да се отрази.
Зоркото наблюдение, преживяното и видяно-
то,
е най-доброто зареждане.
Само участието е истински живот.
Че животът е немислим без него,
както и то е немислимо без живота,
това го знае и
МОЛИВЧЕТО:*

МОЛИВЧЕТО

Момчето пише пак стихотворение.
От моливчето смуче вдъхновение.
Ех, трудно е, че станало е малко –
по-лесно ще се пише със писалка.

Но с нея не върви. Ухо почесва –
написаното все не му харесва.
И я оставя в пъстрата кутия.
И сякаш вече няма мъчнотия:

Момчето пише пак стихотворение –
от моливчето смуче вдъхновение.
От моливчето ли? Не е така, защото
то взема го направо от живота:

С момчето моливчето е играло
и всичко е и чуло и видяло...
писалката не бива да се мръщи –
тогава тя си е стояла вкъщи.

*Творец е лястовичката. Мравката. Паякът
Но те съграждат нещо инстинктивно.
Заради себе си.
Съзнателен творец за другите
е само Човекът.
Затова светлината на творчеството
се излъчва от неговото
БЕЗСЪНИЕ:*

БЕЗСЪНИЕ

Погледай, кошер е небето.
И светят сребърни пчели:
събират мед от тези, дете
не спят във този миг. Нали

те вярват, страдат и мечтаят.
И въздухът е от трева.
Нали в безсъние извая
Светът и форми и слова,

в безсъние Светът изстрада,
от мъченици осветен,
и най-нищожната си радост
и най-богатия си ден.

Не се сърди, че не заспивам,
а утре по обед ела.
И просто вярвай ми – красиво
безсънните коват крила

и тъмнината си отива...
В страхливосиньото наглед
небе, огромна и красива,
ще блесне бистра капка мед.

Човешкият стремеж напред и нагоре -
стремежът към съвършенство:
Кога се създава той?
В детската игра? В първата училищна
надпревара?
Коя е посоката на всеки наш ден
сякаш иска да ни покаже
ЕЛХАТА:

ЕЛХАТА

Като изстреляни с тетиви
игличките в безгрешен ред
във клончето си се забиват:
„Към клона по-голям напред!“
А кледът пък
към друг стреми се –
от него по-голям, по-здрав.
/Ех, как законът иглолистен
повтаря хорския ни нрав./
Стремят се към стъблото всички,
посредством него - към върха...
И виждаш - дните си приличат
като иглички на елха.

Кой свети?

И защо?

Успя ли да си отговориш?

*Сигурно светят още много неща,
които тепърва ще откриваме и опознаваме.*

Нали човешкият живот е за това?

Значи тази възможност ще ни даде Времето.

Казват, че то е най-мъдро от всичко.

*Явно, внимателно трябва да се вслушаме най-
края*

и най-напред

във

ВРЕМЕТО:

ВРЕМЕТО

Времето е нещо чудно –
да го разбереш е трудно:
вънка ли е или вътре,
бърза ли или се тътре.

Ала времето си знае -
никога то не забравя,
че от всичко най-накрая
трябва нещо да оставя.

Който казва: „Има време“,
който казва: „Няма време“,
той не знае, че в момента
трябва да даде, и вземе...

*Но и времето, колкото и да е мъдро и щедро,
не е стигнало на никого, за да си отговори
на всичките въпроси.*

Напротив -

*колкото и да се вслушваме в него,
все нещо ще се променя
и следващия миг ще бъде друго.*

*Ето защо, за да разбираме света около нас,
и да живеем с него,
може би трябва да се вслушаме в
ПЕСЕНТА НА ЗЛА ТНОТО КЛЮЧЕ:*

ПЕСЕНТА НА ЗЛАТНОТО КЛЮЧЕ

Аз съм Златното ключе,
Някой ще ме нарече
чудно, странно и възшебно...
Аз пък просто съм... потребно.
Толкоз е светът голям,
че не знам какво не знам,
но съм винаги готово
да науча нещо ново –
да отключа нещо ново.
Чудни тайни викат: „Знай.
Разгадай ни. Разгадай."
И аз тичам, и аз тичам –
да отключвам най-обичам.
Слушай на какво те уча:
НАБЛЮДАВАЙ! В туй е ключа.
Наблюдавай всяко нещо,
за да го отключиш вещо.
За да станеш по-богат,
за да бъдеш по-сърцат,
нови отключи вратички,
след това ме дай на всички...

СРЕБЪРНО СИЯНИЕ

на Яна Моравцова

Чешката писателка Яна Моравцова ме запозна с един Сребърен делфин. Срецах го няколко пъти нощем до морския бряг. Около него светеше странно сияние, което като приказна мрежа ме повличаше към морето. Всъщност тя бавно ме бе потопила в Приказката. Сребристосиньото сияние сякаш излъчваше тиха музика, в която долавях песента на Сребърния делфин:

Мили мои, в моретата сини
има много и умни делфини.
И добър всеки, знайте, роден е,
но нарекли са „сребърен“ мене.

Всяка приказка сигурно има
мрежа сребърна, мрежа незрима.
В моя сребърен дом е тъкана
тя от сън, от звезди и от пяна.

И не казвам, че тя е вълшебна,
щом е някому с нещо потребна.
Ала също не казвам, че не е,
за добро щом в сърцето живее...

*Сребърният делфин ме накара да се замисля,
че свети и Приказката. И нейната светлина за-
пазваме през целия си живот. Може би защото
в хубавата приказка има пример как да жи-
веем по-добре.*

Такава беше и тази. Всичките нейни герои, с които Сребърния делфин ме срещна ми казаха по нещо, което си струва да се запомни: Отивах към морето /всъщност към приказката/, накъдето ме мамеше Сребърния делфин, когато усетих, че някой ме води за ръка. Сънувах или чувах:

Река съм, река съм, река съм красива
и пътя ми в чудни полета извива,
оглеждат се в мене разцъфнали клони
и звън на звънчета над мене се рони.

И лея се, лея се, лея се, лея
и чак до морето неспирно си пея.
Но не затова, че съм толкоз красива –
защото съм нужна, така съм щастлива.

Река съм, река съм, река съм, река съм –
от извора чак до морето все аз съм
каквото ще трябва да мине, минава,
което държи да остане, остава...

*Защото съм нужна... Защо Реката не се радваше повече на външната си красота, както бях чул да се любува на себе си Горделивата звездичка? Красивото ли е нужно повече или това, което ни е нужно, е красиво?
Или и в двете има истина? Нали всеки знае, че свети и Красотата! Но кога и за кого свети тя?...
Ето какво пееше Звездичката, самотно затрептяла в тъмносиньото небе:*

Аз съм показно красива –
всичко, всичко ми отива.
И небето трябва цяло
да е мое огледало.

Може то да е голямо,
но защо небето само –
и морето трябва цяло
да е мое огледало.

Бива ли или не бива –
аз съм си за мен красива.
Но защо ли вече всички
ме оставиха самичка?...

*Нямаше кой да ѝ отговори. Сякаш се беше от-
върнало и небето, и земята. И аз стоях без-
мълвен.*

*И изведнъж, за кратко видях тъжния лик на
Месеца.*

*Разбрах, че не чува и не вижда, защото е влю-
бен и нещастен. И като всички такива влюбен-
ни си говореше сам. Но може би това беше
най-добрият отговор на Горделивката звез-
дичка. /Пък и не само на нея/:*

Спокоен бях и ясен бях,
а бавно се топя.

Дали от обич потъмнях:
да ме плени успя

Звездичката обикната,
но без сърце, уви.

Защо ли ме извика тя,
щом в облак се зави?

И нямам радост в песните,
ни грейнало лице.
Ох, как ще ме харесате –
кой свети без сърце...

*Кой свети без сърце! Това ми беше познато от
някъде?*

*Да, цигулката искаше да ми го внуши. Ето че и
тя, и Месеца ми даваха един и същ ключ... Си-
гурно то - сърцето излъчва онова сияние, след
което е невъзможно да не тръгнеш? И аз ли
вървах след него?...*

*В кое е красотата и чия е тя? Това вълнуваше
и нещастната змиорка, от която всички се
страхуваха и я отбягваха, защото я мислеха за
змия:*

Кой ли може, кажете, веднага
сам от себе си в миг да избяга?
Да се скрия и аз по човешки
от досадно обидните грешки:

Като всичките риба и аз съм
и не казвайте пак, че змия съм –
вие търсите прилика външна,
вместо в мен добрината насъщна.

Кой каквото си иска да казва,
с безразличие да ме наказва –
не по вид си приличат нещата:
по злината и по добрината.

*Как можеш да покажеш, да докажеш
на другите, че не си грозен и страшен,
а имаш вътрешна светлина?
Това научих от Грозния октопод:*

Ех, защо съм толкоз грозен.
Цял живот ще съм тормозен.
Как ли да не бъда тъжен -
огледалото не лъже.

И да си добър безкрайно,
да обичаш всички тайно,
осем пъти и по осем
те отбягват, щом си грозен.

Да се скрия ли навреме,
грозотата щом е време,
или вместо да говоря,
нещо хубаво да сторя?

*Стореното за другите - хубаво и добро!
И то безкористно. Може би с това не
само показваш кой си и какъв си, а в това е бо-
гатството? Щастието?*

*„Щастието е в парите –
чух да се говори сред ято рибки. –
В лесно спечелените пари – добавяха
едни от тях, които играеха
на обзалагане.”*

*„Ала защо никой от вас не печели
а всичко отива ту в един, ту в друг?
И то толкова бързо ? - попита някой.”
А една от най-дребните
и най-грозните рибки рече:*

Който е готов веднага
с всеки да се обзалага,
иска да спечели лесно,
вместо да играе честно.
Вместо дълго да се труди,
вместо дълго да се чуди,
вместо дълго да се учи,
изведнъж да го получи.

Ала често става грешка,
ала често става смешка
и не получава нищо,
който все не се насища.

*Да се трудиш за всяка радост. Да си способен
да се радваш и на малкото, което имаш. Може
би това е да си спечелил наистина?*

*„Няма значение колко имаш, а какво “сигурно
искаше да ми каже Сребърния делфин, вне-
запно появил се до мене:*

Как ли ще се купи всичко
само със една паричка?
Всичко от това зависи
само колко щедър ти си.

Ала щедростта това е
/всеки мисли, че го знае/
да умееш да раздаваш,
друг в беда да не оставяш.

Може в щедростта обаче
да останеш без петаче –
пак богат ще си, щом случиш
благодарност да получиш.

*Благодарността! Заслужено получената
благодарност!*

*Може би наистина това е най-голямото
богатство. И от
него идва синкавото сияние?*

*Красотата? Сърцето? Парите? Щедростта?
Благодарността?*

*Към щастието има много пътища. И може
би, дори сигурно, за всекиго различни?
Струваше си да запомня какво ми каза
Прекрасната морска хризантема:*

Всеки своето щастие има
и щастлив да е може за трима
там, където е краят му роден
и с това, за което е годен.

Всеки своето щастие има –
не когато единствено взима,
а когато самият раздава.
Той оглежда се в него тогава.

Потърси го дордето е време.
/ Кой ли може дати го отнеме/
Ала никога ти не търси
туй което самият не си...

*Да познаваш себе си. Да намериш себе си.
Да си верен
на себе си, за да успяваш.
Като че ли тази мъдрост
измества всяка друга.
Но и се заплаща най-скъпо. Ето какво
си мърмореше Ракът пустинник:*

Това е тъй, онуй е инак
единствен аз от всички знам.
Защото съм мъдрец-пустинник,
защото си живея сам.

Вървете си, не ми пречете –
аз разсъждавам за света
и нямам нужда от съвети –
на мен трябва самота.

В мен всичко в мъдрост се превръща
и все пак нещичко не знам:
щом с мъдрост пълня своята къща,
самият как ще влезна там?

*Излиза, че на този, който иска да знае
още и още, не му е нужен подслон,
защото никога няма
да се задоволи с него.
Негов дом е широкият свят.
„Щом знаеш, по-точно щом
непрестанно искаш да знаеш,
какво друго богатство ти е нужно.”
Това ли искаше да ми каже
накрая премъдрата
Стара морска костенурка:*

Има всичко на стария свят –
хем е беден, хем много богат:
в него всичко така ще се случи,
че на нещичко да ни научи.

Със съкровища пълен е той -
със съкровища разни безброй.
Ала трябва да искаш, да знаеш,
за да можеш да ги разпознаеш.

Ако дълго по него вървиш,
несъмнено ще се убедиш,
че наистина повече струва
туй, което не се и купува...

*Я виж ти, то май стана приказка върху приказка!
Може би нещичко от всичко това е искала да
ни подскаже чешката писателка, която ме от-
веде в Приказката. А може аз така да си
представяш. Или тълкувам. Но не съм го из-
мислил. Изобщо, то не е измислено. То е ис-
тинско.*

*Повече не се срещнах със Сребърния делфин и
с героите от тази приказка. Но в мен остана,
усещам че за винаги, тяхната светлина. Остана-
ха въпросите, които ме накараха да си задам. И
да търся отговорите им отново и отново.*

*И когато ми е тъжно и надеждата се отдале-
чава, ще чувствам, че винаги ще се залавям за
сребърното сияние - сребристата мрежа, с ко-
ято делфинът ме въвлече в приказния свят на
своето познание.*

*Като за стълба, която ще ме води винаги към
добър бряг.*

СЪДЪРЖАНИЕ

И така: Кой свети?

Не зная дали съм отговорил докрай на този пръв и на всички следващи въпроси, свързани с него. Те са толкова много.

И тези, които са в жаркото сияние на живота.

И онези, които са заключени в сребърното сияние на приказката.

Но понякога, даже много често, по-ценното е да се запиташ нещо важно, за да мислиш по него, отколкото да си отговориш веднага. Това е и съдържанието на тази книжка.

**А ПО-НАТАТЪК ТИ БЪДИ БОГАТ
СЪС ПРИКАЗНИЯ СВЯТ
НА „ДАЛ СИАТ”,**

в който хубавите играчки и детските дрешки марка „СТИЛ СИАТ", а и колко още неща за теб, мама и татко, те очакват.

В магазина в СОФИЯ на ул. „Цар Самуил" 56 тел. 88-34-21 и в провинцията - в магазините със знака на фирмата.

**ЕЛА И ТИ ВЪВ ПРИКАЗНИЯ СВЯТ,
ВЪВ КОЙТО ТЕ ОЧАКВА „ДАЛ СИАТ"!**

За делови контакти:

ОФИС СОФИЯ,

ул. „Симеон Кавракиров", блок 150, вх. Б, ет. I

телефони: 21-79-93, 32-41-18

**И ТАЗИ КНИГА, В СВОЯ СТИЛ ПОЗНАТ,
ЛЮБЕЗНО ТИ ПРЕДЛАГА „ДАЛ СИАТ"**

ОЧАКВАМЕ ВИ:

СОФИЯ

„Диана център“, ул. „Цар Борис I“ № 171

тел. 32-41-18

„СТИЛ СИАТ“

тел. 37-53-31

РАЗГРАД

„ДИАНА СИАТ“, бул. „България“ № 15

тел. 4-21-43

ПЛЕВЕН

„ЛИРА СИАТ“ ул. „Левски“ №149

тел. 3-21-88

3-82-31

**В другите градове на страната търсете
магазините с фирмен знак „ДАЛ СИАТ“!**